

ZPRAVODAJ

OBCE

PROSENICE

3/2023



**V září bylo zakoupeno zásahové vozidlo
MERCEDES BENZ - ATEGO 1326 AF**



Při rozsvícení vánočního stroměčku v neděli 3. prosince na první adventní neděli mohly děti napsat svá přání Ježíškovi. Na dopisy byla připravena schránka, kterou si Ježíšek ještě večer vyzvedl.

Pokud byly děti hodné, jistě jim jejich přání vyplní a dárky pod stroměčkem najdou.



Mikuláš se svou družinou, která letos čítala 6 čertů a 3 anděly, vyrazil do ulic Prosenic v úterý 5. prosince hned po setmění. Navštívili 15 rodin, kde na ně čekaly téměř samé hodné děti. Čerti tedy neměli mnoho práce. V pytli se ocitli pouze dva nezbedníci. Jeden z nich byl nemocný a užíval antibiotika. Čerti ho museli vrátit, jelikož v pekle neměl sjednáno zdravotní pojištění. Druhý nezbeda byl na unavené čerty příliš těžký. Vrátili ho tedy také rodičům, ať se s ním ještě rok trápi sami.

Děti uměly krásné písničky a básničky. Oblíbený hit „Mikuláš přišel na guláš“ vedl i letos nad všemi ostatními. Guláš ovšem Mikuláš nikde nedostal.

Mikulášská družina děkuje všem za bohaté občerstvení a zahřívací nápoje. M.K.



INFORMACE STAROSTY

Vážení spoluobčané, milí čtenáři,

do konce roku 2023 již mnoho nezbývá, blíží se vánoční svátky a i já se těším na chvilky klidu a pohody. Konec roku je obdobím, kdy se člověk ohlíží zpět, rekapituluje a hodnotí. Mohl bych se rozepsat o těžkostech a problémech, které se v naší obci hromadí. Raději však zvolím optimističtější variantu a pokusím se zmínit to, co se povedlo.

Velmi mě těší, že se daří pořádat tolik kulturních a společenských akcí. Všem, kteří se podílejí na jejich organizaci patří velké díky. Bez dobrovolnické práce, bez činnosti zájmových spolků a organizací by nebyl v obci žádný život. Moc si Vás vážím a zvláště za to, že nemáte potřebu při každé příležitosti zdůrazňovat, že to děláte zadarmo a měli byste být placeni.

Pokusil jsem se shrnout akce, které se uskutečnily od posledního vydání zpravodaje v červenci:

- Výstava studentů ateliéru design skla Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně v muzeu – od 6.8.2023
- CHMELÍNKÁŘSKÝ PIVKOŠT – 19.8.2023
- Dětské rybářské závody na Rýnském rybníku – 2.9.2023
- Šachový den v Prosenicích: šachová simultánka s Martinou Kořenovou a doprovodným programem „Přírodní zázraky Vladimíra Kořena“ (organizoval Tomáš Klimecký) – 2.9.2023
- Hudební odpoledne s La Boujeau v Muzeu Prosenice – 17.9.2023
- Knihohrátky pro děti i matky – (tvořivé dílničky v knihovně) od září vždy 1x měsíčně
- Divadelní představení DIVADLA DOSTAVNÍK PŘEROV z. s. s názvem Není co skrývat v kulturním domě v Prosenicích – 10.10.2023
- Pietní akt ke 105. výročí založení samostatného Československa a uctění památky padlých – 27.10.2023
- Prosenický lampioňák – 27.10.2023
- Výlov rybníku v Hroušovicích – 4.11.2023
- „Dušičkové“ dny otevřených dveří v Muzeu Prosenice – 28. a 29.10.2023
- Adventní hra s okny (každý den se rozsvítí jedno číslo na domu v obci, hledá se podle nápovědy) – 1. až 22.12.2023

- Prosenské adventní trhy — 18.11.2023
- Vítání občánků — 3.12.2023
- Rozsvícení vánočního stromu u hasičárny — 3.12.2023
- Mikulášská obchůzka po vsi — 5.12.2023
- Vánoční koncert Entuziasté a hosté v kostele — 17.12.2023

Nemálo dalších akcí pořádala pro děti také ZŠ a MŠ Prosenice.

Co nového se od července 2023 událo?

Likvidace škod po větrné smršti 26.8.2023: V nočních hodinách dne 26.8.2023 se přes naši obec prohnala větrná smršť, která napáchala škody na majetku obce. Došlo k poškození střešní krytiny budovy základní školy, vytržení střešního okna na hasičárně, poškození 2 střešních oken na budově bývalého obchodu a poničení plotu v Obecním parku po pádu stromu, Likvidace těchto pojistných událostí byla dokončena a peníze již obec obdržela na účet. Velmi komplikované je však shánění řemeslníků, kteří by škody opravili. Rozsáhlé škody jsou pak v extravilánu obce, kdy na rozsáhlejší území větrná smršť lámala stromy v půlce nebo je vyvrátila i s kořeny. Odklizení těchto škod potrvá po celý rok 2024. Na několika místech bude zapotřebí speciální techniky. Při pohledu na polámané stromy na videozáznamu z dronu je jasné, že zastavěná část obce unikla velké katastrofě. Hlavní síla nespecifikovaného větrného útvaru ničila obrovskou silou v pásu od Bečvy u Grymova směrem po území Oseku n. B. kolem Rýnského a Panského rybníka.

Nátěrové a údržbové práce: v měsíci srpnu probíhaly nátěrové práce herních prvků pro děti a dřevěných konstrukcí v Obecním parku. Opraveny byly lavičky z areálu školního hřiště.

Zhodnocování volných prostředků obce: Snažíme se alespoň částečně bojovat s inflací, která znehodnocuje naspořené finanční prostředky obce. Pravidelným vkládáním na termínované vklady a využíváním spořicího účtu se za kalendářní rok 2023 podaří získat na úrocích tři čtvrtě milionu korun.

Modernizace veřejného osvětlení: Počátkem měsíce října byla dokončena modernizace veřejného osvětlení s ohledem na snížení energetické náročnosti. Namontována byla osvědčená LED svítidla. To je velmi zásadní pro obecní rozpočet, protože se ušetří nemálo financí. Počátkem roku 2024 by obec měla obdržet dotaci 1 289 490,- Kč, která by měla pokrýt většinu z celkových výdajů ve výši 1 568 813,40 Kč.

Střecha budovy základní školy: Z důvodu havarijního stavu střešní krytiny byly zpracovány podklady pro realizaci výběrového řízení na novou střechu základní školy. Uvažujeme o umístění fotovoltaických panelů. Vyčkáváme vypsání dotace, která by

mohla pokrýt výdaje na fotovoltaiku a část opravy střešní krytiny.

Energetická koncepce obce: V prosinci byla podána žádost o dotaci na místní energetickou koncepci, jejíž zpracování by mělo být financováno z programu Ministerstva průmyslu a obchodu EFEKT III. Energetická koncepce by mimo analytické části měla obsahovat i návrhovou část — optimální komplexní řešení energetiky obecních budov, tzv. energetický akční plán.

Revitalizace slepého ramene Bečvy, tzv. Panského rybníka: Stále jsme nuceni řešit problém s výskytem „polodivokých kachen“, jak je označili pracovníci Agentury přírody a krajiny ČR. Byli jsme vyzváni, abychom kachny z vodní plochy a dvou tůní eliminovali. Důvod je ten, že se narušují ekologickou stabilitu a neslučují s účelem dotace, která byla na revitalizaci čerpána. V případě neřešení situace nám hrozí vrácením části obdržené dotace. Díky myslivcům se podařilo počet kachen zredukovat, zbylé kachny odlétly neznámo kam. Počátkem roku má proběhnout opět kontrola a děsí mě, že zjistí a budou považovat za nežádoucí přítomné labutě a další chráněné živočišné druhy, které zde postupně nachází útočiště.

Výsadba lesa: Na pozemku vedle tůní u Panského rybníka byla nově vybudována oplocenka a v ní vysazeno 2650 kusů dubu letního a 50 kusů třešně ptačí.

Zpevnění účelových komunikací / polních cest: V měsíci říjnu byla zpevněna kame-nivem bahnitá cesta u chaty u Rýnského rybníku. V listopadu pak došlo k obdobné úpravě u polní cesty mezi polem a spodním rybníkem v Hroušovi.

Výběrové řízení na nájemce bufetu a tenisových kurtů: Z důvodu výpovědi nájemní smlouvy ze strany nájemce bude do konce roku opět vypsáno výběrové řízení na nájemce bufetu a tenisových kurtů.

Projekt revitalizace Návsí: Zpracována byla projektová dokumentace, se kterou budou postupně seznámeni všichni vlastníci dotčených nemovitostí na návsi. Nadále probíhá projektová příprava, kdy se snažíme projekt dopracovat dle podmínek dotačního titulu. Jedná se zejména o návrh zeleně. Realizace projektu bez dotace je totiž těžko proveditelná.

Vysokorychlostní železniční trať (VRT): Aktivně se zabývám připravovanou výstavbou vysokorychlostní železnice, která má protnout katastrální území naší obce. Spojili jsme síly se starosty obcí dotčených plánovanou výstavbou VRT. Definovali jsme hrozby, které jsou následující.

Hluková zátěž – Stávající hluk vytvářený kolejovou dopravou z valivého pohybu kola po kolejnici, přenosových systémů a pomocných zařízení železničního koridoru bude navýšen a doplněn o hluk aerodynamický. To vše v kombinaci s hlukem z dálnice D1 zásadním způsobem zvýší hlukovou zátěž v našem regionu zejména pro vyvýšení trati, které je u podjezdu v Buku navrhováno ve výšce až 16 metrů nad úrovní terénu. Již nyní se potýkáme se značným hlukovým zatížením a evidujeme stížnosti občanů. Nařízení vlády ze dne 7. prosince 2022, kterým se mění nařízení vlády

č. 272/2011 Sb., o ochraně zdraví před nepříznivými účinky hluku a vibrací, ve znění pozdějších předpisů, zvýšilo hlukové hygienické limity poměrně zásadním způsobem. Požadujeme, aby plánovaná trasa vysokorychlostní železniční tratě byla projektována dle přísnějších hlukových limitů. Přestože se navýšení hlukových limitů na první pohled zdá být nepatrné, o 5 dB, o 8 dB, či maximálně o 13 dB, stále platí, že nárůst hluku není lineární, ale exponenciální.

Krajinný ráz – Obáváme se, že ekonomické aspekty a úsporná řešení převýší zájmy směřující k ochraně charakteru krajiny a obyvatel daného území.

Dne 14.8.2023 mne na OÚ v Prosenicích neplánovaně navštívila místopředsedkyně Senátu ČR RNDr. Jitka Seitlová, se kterou jsem tuto problematiku probíral. Při rozhovoru uvedla, že se tímto tématem také aktivně zabývá a řeší jej na půdě Senátu.

Dne 23.11.2023 jsem problém VRT osobně probíral s hejtmanem Olomouckého kraje Ing. Josefem Suchánkem. Ten přislíbil pomoc a pozval starosty dotčených obcí na veřejné zasedání Zastupitelstva Olomouckého kraje, kde byl dne 11.12.2023 přítomen také ministr dopravy Mgr. Martin Kupka. Formuloval jsem dokument obsahující výše popsané hrozby, který byl doplněn starosty obcí Buk a Rokytnice. Následně byl prostřednictvím pana hejtmána předán ministru dopravy. Dne 11.12.2023 jsem se společně se starosty Buku, Citova, Císařova, Sobíšek a Lazník vydal do Olomouce, kde jsme se v průběhu zasedání zastupitelstva kraje osobně setkali s ministrem dopravy M. Kupkou, ředitelem Stavební správy vysokorychlostních tratí J. Bazgierem, náměstkem pro přípravu oblast jih Ing. Markem Pinkavou a dalšími. Výsledkem byl příslib prověření alternativních možností vedení tratě, které by mělo být předloženo na jednání v únoru 2024.

Projekt stavební úpravy ul. Maloprosenská: Podařilo se získat stavební povolení na další etapu stavebních úprav místních komunikací. Jedná se o úsek, který navazuje na realizované úpravy křižovatky kolem kulturního domu směrem k jednotě. Předmětem projektu je zejména vybudování chodníku, parkovacích míst a úprava vozovky včetně nového asfaltu. Začátkem roku bude vypsáno výběrové řízení na dodavatele pro zjištění reálných nákladů na tuto akci. Následně bude předložen návrh na realizaci zastupitelstvu ke schválení.

Pořízení hasičské cisterny pro jednotku SDH Prosenice: S ohledem na špatný technický stav zásahového vozidla Avia jsme byli nuceni přikročit k řešení této situace. Velitel hasičů Ing. J. Kubiš, MBA již několik let monitoroval možnosti nákupu starších hasičských vozidel napříč ČR i v zahraničí. Vhodný typ vozu v akceptovatelné cenové relaci a dobrém technickém stavu se podařilo nalézt až v Polsku. Jedná se o MERCEDES-BENZ, model ATEGO 1326 AF, rok výroby 2008. Součástí výbavy je nádrž na vodu 2500 l, nádrž na pěnidlo 250 l, čerpadlo a vysokotlaké hasicí zařízení s průtokovým navijákem. Kupní cena byla 3 133 234,- Kč. Po prohlídce a odzkoušení vozu 14.7.2023 a rozhodnutí, že vozidlo vyhovuje našim potřebám, trvalo

10 týdnů vyřízení zákonných náležitostí, což obnášelo především vypsání podlimitního řízení (typ výběrového řízení dle zákona o veřejných zakázkách). Následně jsme teprve mohli vozidlo odkoupit a převzít. Po převzetí jsme museli zajistit dočasné zákonné pojištění a absolvovat odzkoušení čerpadla v Technickém ústavu požární ochrany v Praze. Probíhal zácvik členů JSDH Prosenice, přeskládala se výbava z Avie, vyřízeno bylo zařazení do Seznamu vozidel složek IZS s výjimkou z pojištění odpovědnosti a do systému HZS. Po naprogramování vysílačky dne 27.11.2023 byla cisterna finálně připravena k výjezdu. Procesní a administrativní záležitosti od převzetí vozidla do uvedení do stavu připravenosti zasahovat trval 9 týdnů.

První ostrý výjezd k požáru tlakové láhve v areálu cukrovaru Mercedes Atego absolvoval 10.12.2023, kdy JSDH vyjžděla 6 min od vyhlášení poplachu. Jednotka dojelela na místo události jako první a úspěšně zahájila hasící práce.

Obrovský kus práce při pořízení vozidla odvedl velitel a zastupitel obce Ing. Jan Kubiš, MBA, dále pak zastupitelé Oldřich Škrabal a Jaroslav Ježík, kteří se mnou absolvovali 2 x dlouhou cestu do Polska a byli nápomocni v technických záležitostech.

Odbahnění KČOV a projekt na modernizaci a intenzifikaci ČOV: Kořenová čistírna odpadních vod je za hranicí své životnosti a nesplňuje technické požadavky dnešní doby. Zadáno bylo zpracování projektové dokumentace pro modernizaci a intenzifikaci kořenové čistírny. Proces přípravy zabere několik let, než bude přikročeno k realizaci. Akutně však musíme řešit odbahnění biologického rybníka, která by měla proběhnout v roce 2024.

Opravy kanalizace: V měsíci říjnu bylo v plánu realizovat opravy 2 úseků kanalizace Na Chmelínku a kanalizační šachty v ul. Ke Mlýnu (poblíž křižce). Zarazila mě však výše nabídkové ceny, kdy za vybudování jedné kanalizační šachty bylo požadováno 430tis. bez DPH. Pro ověření ceny byly osloveny další firmy, bohužel do dnešního dne žádná cenovou nabídku nepředložila. Pro dodržení zákonných požadavků na řádné hospodaření tak musely být opravy odloženy na jaro 2024.

Oprava propadlých míst pro výstavbě vodovodu: Investorovi VaK Přerov byla nahlášena propadlá místa po budování vodovodu. Problematická místa byla kontrolována stavební firmou za mé účasti. K opravě se přikročí jakmile klimatické podmínky dovolí.

Oprava oplocení hasičské zbrojnice: V průběhu listopadu proběhly dokončovací práce na oplocení hasičské zbrojnice. Byla opravena podezdívka a nový nátěr je barevně sladěn s fasádou zbrojnice. Drátěné plotové dílce byly nahrazeny plastovými plotovkami, které by měly mít dlouhou životnost.

Vážení spoluobčané, milí čtenáři, přeji všem krásné a pohodové prožití vánočních svátků a do nového roku hlavně pevné zdraví, nervy a optimistické myšlení.

Luboš Zatloukal, starosta

OSLAVA 105 LET SAMOSTATNÉHO ČESKOSLOVENSKÉHO STÁTU

V pátek 27.10. proběhl u Pomníku padlých v Prosenicích pietní akt, při kterém zástupci vedení obce spolu s občany uctili výročí sto pět let od vzniku samostatného Československa. Starosta obce Luboš Zatloukal přednesl slavnostní projev, k Pomníku padlých byla položena kytice, byly rozsvíceny svíce a zahrána státní hymna.



Připomeňme si, že před 105 roky, v pondělí 28. 10. 1918 Národní výbor v Praze vyhlásil „Zákon o zřízení samostatného státu Československého“. Jeho znění bylo odesláno telegraficky poštovním úředníkům po celém území. Kolem 21. hodiny byl telegram přijat na nádražní poště v Přerově a předáván dál do všech dosažitelných poštovních úřadů na Moravě. Všude propuklo veselí provázené zpěvem písně Kde domov můj.

Tato významná událost byla také zaznamenána v historických pramenech Prosenic, a to v místních kronikách. Ocituje si zde zápisy ze dvou kronik.

František Sehnal st. z Velkých Prosenic z č. 12 ve své rodinné kronice napsal:

„Památný den 28. říjen 1918. Prohlášení českého státu bylo na venkově uvedeno ve známost 29. října. V celém národě bylo vzrušení, jásot, nálada sváteční, radostná, mnoho lidí plakalo. Domy ozdobeny červeno-bílými prapory, což proti dřívějším barvám jiné byly. Též i Němci a Židé domy ozdobovali. Práce všude vázla, nebo se zastavila, lidé se zastavovali, tiskli si ruce, objímali se, blahopřáli si. Spadl balvan a duše oddechly si jako v kouzelné pohádce a mysl se zdráhala uvěřiti, že ten nedostupný a nedostižitelný ideál se stal skutkem, že jsme svo-

bodní a samostatní.

Ve čtvrtek 31.10. konány radostné čili děkovné služby Boží v kostele Velko-Prosenském za velké účasti lidu.

11.11. Příměří mezi Dohodou a Německem uzavřeno. První světová válka skončila.“

Nadučitel **Josef Šromota** ve školní kronice uvedl:

„Dne 28. října prohlášen „Československý stát,“ veškerou správu nového státu převzal Národní výbor v Praze, který téhož dne vydal první zákon. Zpráva o tom rozšířila se ve zdejší obci bleskurychle dne 29. října a uvítána byla s velkým jásotem. Uspořádán narychlo průvod s hudbou, jehož zúčastnily se všechny vrstvy obyvatelstva.

Dne 31. října konány ve zdejším chrámu Páně děkovné služby boží, jichž zúčastnila se mládež školní i sbor učitelský.

Dne 8. listopadu v poslední vzpomínkový den nešťastné Bílé hory konána na zdejší škole slavnost, při které správce školy promluvil k mládeži o významu české samostatnosti. Slavnost ukončena zapěním „Kde domov můj.“

Ing. Milan Pospíšilík

POZVÁNÍ DO KOSTELA SV. JANA KŘTITELE BĚHEM VÁNOČNÍCH A NOVOROČNÍCH SVÁTKŮ

Neděle 24. 12. – Štědrý den (čtvrtá neděle adventní) - mše sv. v 7:30 hodin,
„Půlnoční mše“ se konat nebude

Pondělí 25. 12. – Slavnost Narození Páně - mše sv. v 7:30 hodin,

Úterý 26. 12. – Svátek sv. Štěpána – mše sv. v 7:30 hodin

Neděle 31. 12. – Svátek sv. Rodiny/ sv. Silvestr – mše sv. v 7:30 hodin

Pondělí 1. 1. 2024 – Slavnost Matky Boží/Nový rok – mše sv. v 7:30 hodin

Sobota 6.1. a neděle 7.1. – Tříkrálová sbírka 2024

Prohlídky kostela, betlému a vánoční výzdoby

Veřejnost je také zvána k prohlídce kostela za doprovodu hry na varhany:

V pondělí vánoční 25.12. od 15:00 do 16:00 hodin

V Neděli na Silvestra 31.12.2023 od 15:00 do 16:00 hodin

Od 24.12. do 26.12. si návštěvníci mohou odnést z kostela Betlémské světlo

PRVNÍ PROSENSKÉ ADVENTNÍ TRHY VEŘEJNOST ZAUJALY



Pečlivá příprava výrobků k prodeji, zdobení sálu, vykouzlení útulného komunitního prostoru ze zasedací místnosti, vytvoření malé výstavy v chodbě obecního úřadu a pak sobotní ráno plné napětí, jestli o novou akci bude zájem. Přesně takto prožívali chvíle před otevřením brány na první adventní trhy v Prosenicích organizátoři i prodávající. Podařilo se, lidé přišli.

Adventní trhy odstartovaly 18. listopadu v 10 hodin ráno. Ke koupi byly tradiční vánoční perníčky, cukroví i zákusky, háčkované hračky, andělíčky, obrázky, keramika, výrobky dětí z mateřské školky, umělecká díla Elišky Bukvové, ručně broušené sklo značky DOSENA, nákupní tašky, vánoční prostírání, věnce a mnoho dalšího. Návštěvníci mohli obdivovat retro pohledy

ze 70. až 90. let minulého století a ti starší zavzpomínali na Vánoce u stromčků nazdobených ve stylu 50. a 80. let. 20. století. Sál pak rozzářil stromček v současném stylu, který i náležitě na všechny pomrkal led osvětlením. Všichni měli možnost navštívit i naše místní mu-



zeum, které bylo při této příležitosti otevřeno.

Občerstvení od rána zajišťovaly dobrovolnice Marta Hořínková, Eva Dopitová, Marta Jemelková a Pavlína Torčíková. Za jejich nezištnou pomoc a rozdávání dobré nálady po celou dobu konání akce jim velice děkuji. Odpoledne měli návštěvníci možnost ochutnat vynikající pivo místního spolku Chmelínkáři. Dětem tento den zpestřila Barbora Cifrová v rámci knihovrátek naší knihovny. S dětmi vyráběla svíčky a vánoční lodičky ze skořápek ořechů. U stolu bylo stále plno a děti si tvoření náležitě užily.

Snad si adventní trhy užili všichni. Nakoupili dárky i drobnosti pro radost, vzpomínali, pobavili se ... Děkuji za vaši dobročinnost. Za podporu SRPŠ pro naši mateřskou školu, Sdružení Most k životu, z.s. a místní organizaci Šťastný úsměv, z.s. Moc si toho vážím.

Martina Kolísková



DO KULTURÁKU SE VRÁTILO DIVADLO

Černá komedie „Není co skrývat“ ochotnického divadelního souboru Dostavník naplnila v říjnu sál kulturního domu v Prosenicích. Kdy naposledy na prkna tohoto jeviště vstoupili herci, si pamatuje asi málokdo. Divadelní představení tak bylo vítaným zpestřením kulturního života v obci.



Představení Není co skrývat přerovského souboru Dostavník zhlédlo více než 100 diváků.

Představení bylo původně naplánováno na 12. září, ale nakonec se uskutečnilo 10. října. „Záříjový termín jsme museli den předem zrušit, protože náhle onemocněla část souboru. Rychle jsme informovali na všech sítích, rozhlasem i prostřednictvím plakátů, že se divadlo odkládá. Naštěstí nám pan Vajdík vyšel vstříc a s novým termínem nájmu kulturního domu souhlasil.“ Prozradila členka kulturní komise Kristýna Faltýnková.

Již před pátou hodinou přijel soubor chystat kulisy, ladit osvětlení i hlasivky. Členové kulturní komise chystali divadelní bufet, dorovnávali židle v hledišti a připravovali improvizovanou šatnu. Na chvíli se stali šatnářkou, biletářkou, bufetářkami a výčepními. Všichni měli plné ruce práce. Lidé přicházeli už po 18. hodině.

Kdekdo si stihl dát kávičku se zákuskem, sklenku vína nebo dobré pivo našeho sládka Marka Skopala. Před začátkem představení byly téměř všechny židle v sále obsazeny. Dostavník hrál úžasně, sálem se nesl smích, který střídaly chvilky ticha k zadumání. Z hlasitého potlesku měl soubor určitě stejně velkou radost jako já a členové kulturní komise. Děkujeme všem za hojnou účast. Naplněný sál je pro herce i pořadatele asi vždy největší odměnou.

Bude ještě divadlo?

Bude. Pokud vše vyjde podle plánu, přijedou nám svůj divadelní kus zahrát až z Kroměříže! Na hořkou komedii „**Vše o ženách**“ od známého autora Mira Gavrana, kterou náležitě upravil Lukáš Paleček pro Sokolský divadelní soubor Dámská šatna, můžete přijít **11. ledna v 18.30 hodin opět do kulturního domu**. Zajištěno bude malé občerstvení a šatna. Pokud byste Sokolský divadelní soubor Dámská šatna nestihli v Prosenicích, hrají 1. července v divadle YPSILON v Praze.

Martina Kolísková



V divadelním bufetu byly k občerstvení výborné makronky, jednohubky, káva, čaj, víno i domácí pivo

TŘÍKRÁLOVÁ SBÍRKA SE USKUTEČNÍ NA ZAČÁTKU LEDNA



V sobotu 6. a v neděli 7. ledna 2024 proběhne v naší obci dvacátý čtvrtý ročník "Tříkrálové sbírky" pořádané Českou charitou. V Prosenicích budou koledovat tři skupiny koledníků, jejichž **vedoucími budou Ing. Milan Pospíšilík, Ing. Jana Kročová a Monika Heryánová**, kteří budou vybaveni úředními průkazy opravňujícími provádět sbírku. Finanční příspěvky budou vkládány do zapečetěných pokladniček se znakem České charity. Obsah pokladniček bude následně spočítán na obecním úřadě.

Je možné také přispívat na celostátní účet České charity číslo 66008822/0800, VS 777, peníze se pak rozdělí mezi všechny charity. Dále lze na webu www.trikralovasbirka.cz poslat peníze přímo na účet Charity Přerov, nebo zaslat dárcovskou DMS.

Sbírka je pořádána v celé České republice a je naprosto dobrovolná. Prostředky z Tříkrálové sbírky jsou určeny na přímou pomoc lidem a rodinám v nouzi, na pořízení kompenzačních pomůcek pro domácí zdravotní a hospicovou péči a provozní potřeby Charity Přerov, kterou využívají i lidé z naší obce.

Oblastní charita Přerov děkuje předem všem dárcům za jakoukoliv částku a také lidem, kteří se na provedení sbírky budou podílet.

Současně také přeje všem lidem šťastné a pokojné svátky vánoční, mnoho zdraví a všechno nejlepší v roce 2024.

Ing. Milan Pospíšilík

VÝLOV ODHALIL VÝRAZNÝ ÚBYTEK CHOVANÝCH RYB

Než zamrzne voda, je potřeba vylovit ryby z rybníka. Letošní výlov jsme jako tradičně směřovali na první listopadový (dušičkový) víkend. A dušičkové počasí opravdu bylo. Bahno po dešti, chladno. Ještěže aspoň pršet přestalo! Rybáři se ve vodě zahřáli tažením sítí, návštěvníci zase něčím ostřejším nebo teplým čajem. Ani obsluze v tento sychravý den zima nebyla. Obsloužit tolik hostů, to už se jeden zapotí.



Výlov rybníka v Hroušově se určitě vydařil. Jen ryb bylo málo. Počet vysazených byl mnohem vyšší než těch slovených. Na rybnících se usadily vydry, nad hladinou krouží kormoráni ... Likvidují až dvě třetiny vysazených ryb.

Za pomoc s realizací této akce, především její přípravou a úklidem stolů a stánků, chci poděkovat zaměstnancům obce. Děkuji za jejich ochotu a snahu.

S blížícím se koncem roku přeji všem občanům do toho nového vše nejlepší a hlavně zdraví. Srdečně Vás všechny zvu na rozloučení se starým rokem na Rýnský rybník. Rybáři tradičně pro všechny připraví svačák na zahřátí.

Petrův zdar Miroslav Mikula, předseda Rybářského spolku Prosenice



FOTBALISTÉ ZAŽILI HORKÝ PODZIM, PŘÍPRAVKA MILE PŘEKVAPILA

Podzim, který jsem tady za 20 let nezažil. Loňskou sezónu zakončili muži Prosenic, hrající pod názvem Radslavice B, na 9. místě se ziskem 32 bodů. Během 13 zápasů podzimní části nové sezóny už mají na kontě 31 bodů a dělí se o



Muži Prosenic hrající pod názvem Radslavice B

1. místo s béčkem Kozlovic!!

Tento úspěch připisuji více faktorům. Faktor první – Michal Kašpařík – hráč, který převzal roli trenéra. I když ho lákalo a stále láká naskočit do pole, obětoval se, vzal si na starost tréninky, naordinoval taktiku a skvěle odřídil zápasy z lavičky. Faktor druhý – Kryštof Klapal – jako brankářská jednička byl konečně zdravotně fit a ve svých 11 odchytených zápasech dovedl tým k 9 výhrám. Faktor třetí – zdravá kostra týmu. Konečně se mužům vyhýbala větší zranění. Spousta hráčů, kteří v minulé sezóně absentovali, se vrátila do hry a navíc i důležití hráči odehráli nad 75 % možných zápasů. Faktor čtvrtý – vydařené příchody

dy hráčů. Mančaft dobře posílil. Respektive obrovsky pomohl návrat Šuťáka ze Soběchleb a Vychodila z Domaželic. Příchod Marka Přikryla ze Soběchleb je kapitola sama o sobě a hodnotím ji samostatně jako faktor číslo 5. Jeho příchod pozvedl celý tým a výkony spousty hráčů během podzimu díky tomuto kanonýrovi šly rapidně nahoru. Pětatřicetiletý Přikryl nastřílel za 13 zápasů 27 branek a na dalších 10 přihrál. Tato skvostná čísla neunikla pozornosti místním novinovým plátkům a zájem o něj zvýšil i návštěvnost domácích zápasů. Pro porovnání zmíním i zbylé střelce: Vychodil (4), Zwesper (4), Fikr (4), Klimecký (3), Šuťák (2), Šulák (1), Dobeš (1) a Kočica (1).

Podzim zakončily Prosenice výhrou 6:3 nad Říkovicemi a následně se kolektiv přesunul na zhodnocení historického podzimu do restaurace Labuť. Na státní



Marek Přikryl



svátek 17.11. pak proběhla povinná brigáda, kdy členové Sokola ve spolupráci s hráči z malé kopané zazimovali celý fotbalový areál, uklidili šatny a provedli údržbu sekaček.

Pro ty, kdo chodí spolu s fotbalisty na pravidelné „vánoční fotbálky na umělku za školu“, předesílám, že se mohou těšit od 23.12. do 1.1. každý den od 10:00. Příprava pak mužům začne koncem ledna. O přátelských utkáních před jarní částí sezóny budete informováni. Aktuální tabulku a rozpis jara přikládám.

Tabulka okresního přeboru mužů po podzimní části:

Kozlovice B	13-11-0-2	57:19 31b.
Radslavice B	13-10-0-3	47:27 31b.
Všechnovice B	13-10-0-3	39:22 27b.
Brodek u Př. B	13-8-0-5	35:29 25b.
Potštát	13-8-0-5	50:37 24b.
Lověšice	13-7-0-6	38:27 24b.
Říkovice	13-8-0-5	29:36 23b.
H. Moštěnice B	13-7-0-6	25:21 20b.
Lipník n/B B	13-6-0-7	41:34 19b.
Horní Nětčice	13-5-0-8	32:35 16b.
Vlkoš	13-5-0-8	24:32 16b.
Čekyně	13-2-0-11	13:47 7b.
Bochoř	13-3-0-10	14:52 7b.
Pavlovice	13-1-0-12	14:40 3b.



Rozpis jarní části:

Ne 24. 3.	15.00 Říkovice	So 11. 5.	16.30 Kozlovice B
So 20. 3.	15.00 Lověšice	Ne 19. 5.	15.00 Vlkoš
So 6. 4.	15.30 Brodek u Př. B	Ne 26. 5.	17.00 Lipník n/B
So 13. 4.	16.00 H. Nětčice	So 1. 6.	17.00 Bochoř
So 20. 4.	16.00 Potštát	So 8. 6.	17.00 Čekyně
So 27. 4	16.00 H. Moštěnice B	So 15. 6.	17.00 Pavlovice
So 4. 5.	V16.30 Všechnovice B		

Barevně zvýrazněný text—zápasy hrané na domácím hřišti

Hodnocení starší přípravky Sokola Prosenice přidává její hlavní trenér Martin Kořínek: „Do nové sezóny jsme vstoupili již jako kategorie starší přípravek. Nečekalo nás tudíž nic jednoduchého a jako trenéři jsme neměli ani přehnaná očekávání. Když se blížil úvodní ligový turnaj, zasáhla tým početná marodka, a proto jsme se nemohli zúčastnit prvních zápasů v Pavlovicích. Společně s dětmi jsme to neunesli úplně dobře, ale o to víc jsme se dokázali nabudit k následujícím domácím zápasům. Po velkém boji na hřišti z toho byly krásné remízy proti SD Beňov/Pavlovice a FK Spartak Lipník n/B. Ve třetím zápase jsme si už vítězství ne nechali vzít a porazili Sokol Dolní Újezd. Více než výsledky však pro nás trenéry byla radost pohledět, jak statečně si děti vedly ve vyšší věkové kategorii a že jejich předvedená hra převyšovala hru soupeřů. Další zápasy, které se konaly v Lipníku nad Bečvou a Dolním Újezdě, už ale výsledkově tolik nepotěšily, i když pokaždé si děti nějaké výhry připsaly. Dobrý pocit ze hry však byl ten nejdůležitější. Ve druhé fázi podzimu jsme narazili na soupeře FK Slavoj Kojetín B, SK Hranice U9 a znovu Sokol Dolní Újezd. Na dvou turnajích jsme si připsali po dvou vítězstvích, pouze Kojetín ne a ne porazit. Na turnaji konaném právě v Kojetíně jsme však zabrali a po srdatém boji vybojovali cennou remízu. Na posledním turnajovém klání v Dolním Újezdě jsme se všichni ohromně nahecovali a díky tomu vyhráli zápasy se všemi třemi soupeři! Spokojenost na straně trenérů byla veliká, radost dětí nepopsatelná. Podzimní část tak dopadla nad očekávání. Během zimní pauzy nás najdete v místní tělocvičně, kde se již připravujeme na jarní ligové turnaje.“





Během podzimních měsíců jste mohli o nedělích od 10 hodin vídát další prosenický tým, konkrétně borce z malé kopané „Běďa Team“. Ten ukončil podzimní část 2. ligy PLMK na 8. místě dvanáctičlenné tabulky při bilanci 4 výher, 2 remíz a 5 proher. Na 3. místo, které je cílem týmu, však ztrácí pouhých 5 bodů. Budeme jim na jaře držet pěsti, ať se jim to povede. Přikládám foto, na kterém chybí pouze Radek Šimara, jež je důležitým stmelovacím článkem družstva.

Na závěr bych za Sokol Prosenice rád poděkoval všem věrným fanouškům a lidem, co pomáhají s chodem týmu, ať už to jsou členové Sokola nebo lidé, co k našemu týmu a jeho historii mají určitý vztah. Obrovský dík patří také sponzorům a podporovatelům, díky jejichž finančním a materiálním darům se nejen údržba hřiště, správa areálu, ale i nákup sportovních pomůcek (hlavně pro naše děti) stává daleko příjemnější. V tomto roce Sokol Prosenice podpořily firmy Cukrovar Prosenice, Moravská zemědělská a.s., Autodoprava Jaroslav Kresáč, Auto Kobliha, AsronStav a v neposlední řadě obec Prosenice.

V roce 2024 oslaví fotbalový oddíl Prosenic výročí 80 let od svého vzniku a je naplánováno několik akcí, o kterých se včas dozvíte. Jako příklad uvedu výstavu o fotbale v místním muzeu či fotbalový turnaj v rámci programu obecních hodů dne 24.6. 2024.

Radim Klimecký

ZE ŽIVOTA HANÁCKÉHO PROSÉNKU

Letní období je již za námi a s nástupem dětí do školy se opět každý pátek pravidelně setkáváme a nacvičujeme pohybové hry, tanečky se zpěvem a také se seznamujeme s hanáckým nářečím. Nyní, před obdobím adventu, si děti připravují pásmo nové, plné lidové poezie a koled.

O hanáckou lidovou kulturu se zajímáme nejen ryze prakticky, ale také v širších souvislostech. Spolupracujeme s hanáckými soubory v regionu, dětskými i dospělými, zúčastňujeme se folklórních setkání a tanečních přehlídek, kde náš dětský soubor dosahuje pěkných úspěchů, jsme aktivními členy Hanáckého folklórního sdružení (HANFOS), s jejich představiteli jsme v osobním kontaktu a udržujeme dobrou úroveň hanáckého folklóru.



Děti z Hanáckého Prosénku nacvičují nové pásmo

V listopadu jsme se zúčastnili Konference o lidové kultuře na Hané, pořádané HANFOS. Konference se konala za účasti představitelů olomouckého kraje v Příkazech v Záloženském domě. Vyslechli jsme si příspěvky o tradiční lidové kultuře v Olomouckém kraji, o tom, jak je možné rekonstruovat hanácký kroj v dnešní době, o tom, jak se vyrábí např. PANTLÉK (koruna hlavy nevěsty a dru-



žiček) a různé zajímavé příspěvky obohacené o diskuzi. Mnozí se zúčastnili prohlídky místního Hanáckého muzea v přírodě, kde jsou zachovány tři jedinečné hlíněné špaletové stodoly z první poloviny 19. století umístěné v ovocných zahradách se zídkami, jejichž součástí je i kompletní hanácká usedlost z r. 1876.

Před měsícem jsme byli pozváni na slavnostní zahájení provozu Komunitního centra v Majetíně, v němž byla otevřena i Hanácká knihovna, což je velký přínos pro všechny příznivce hanáckého národopisu. Máme možnost zapůjčování zpěvníků, metodik k nácvičce tanců, textů o historii na Hané, o práci s kroji, o hanáckém dialektu apod. Knihovně jsme do začátku věnovali deset hanáckých zpěvničků, které jsme měli nazbyt, a navázali s ní spolupráci.

Malí Proséníci se už těší na advent a vánoční vystoupení. Současně se také připravujeme na Vítání občánků, kde naši zpěváčci zahrají i na housličky.

Děkujeme všem, kdo nám pomáhají a naši práci podporují. Hlavně obecnímu úřadu, členům našeho výboru, naší účetní paní Martině Šromové, panu Josefu Mikulovi za doprovod na harmoniku, paní Klárce Skopalové a všem rodičům a malým Prosénkům za dobrou spolupráci.

Přejeme všem klidné a radostné prožití svátků vánočních.

Mgr. Zdenka Dokoupilová,
předsedkyně Hanáckého Prosénku, z.s.

HASIČI POŘADAJÍ KULTURNÍ AKCE V OBCI, VYJÍŽDÍ K ZÁSAHŮM, ŠKOLÍ SE, UDRŽUJÍ TECHNIKU, ÚČASTNÍ SE SOUTĚŽÍ ... PRO SVOJI ČINNOST MAJÍ NOVÉ ZÁSAHOVÉ VOZIDLO

Pomalu se blíží konec roku, a tak mi dovoluťe vás krátce seznámit s tím, jak to chodí u nás hasičů. Tradičně pořádáme několik akcí, jako je Vodění medvěda, Hasičská soutěž, spolupořádáme Mikuláše, Rozsvěcení vánočního stromu a několik dalších akcí. Také vypomáháme ostatním spolkům na jejich akcích, ať již ukázkou techniky nebo čerpáním vody a podobně. Většinu těchto akcí znáte, někteří se i aktivně zapojujete. Proto bych se dnes rád věnoval jinému tématu.

Možná by mohlo některé z vás více zajímat, jak to chodí mimo tyhle veřejné akce, co hasiči dělají a co všechno každoročně absolvují, aby mohli být členy jednotky, která vyjíždí k zásahům. Věřte mi, že je to pestrá směs činností. V letošním roce toho bylo o to více, že po absolvování technické prohlídky našich vozidel nám byla sdělena nemilá, nicméně již několika let očekávaná informace. Naše zásahové vozidlo Avia po dlouhých 44 letech služby dosloužilo a byli jsme nuceni řešit adekvátní náhradu, což nám zabralo spousty hodin práce, komunikace a vyhledávání vhodného vozidla. Ihned na jaře jsme začali objíždět dostupná vozidla a řešit technické požadavky. Ve stejný čas členové jednotky museli absolvovat zdravotní prohlídky, školení a předepsaná cvičení. Připravovali jsme se na mezinárodní soutěž Radslavská přilba, kde se našemu družstvu





nakonec povedlo vybojovat velmi dobré 6. místo. Umístění je o to lepší, že soutěž je koncipována jako simulace reálných událostí, ke kterým jsme nebo můžeme být posláni i ve skutečnosti. Absolvovali jsme I. kolo požárního sportu, které je ze zákona povinné a započítává se do základního výcviku jednot-

ky. Zde jsme se v rámci Hasičského okrsku Prosenice umístili na prvním místě. K tomu všemu někteří členové jednotky absolvovali tak zvané Metodické zaměstnání jednotky, kdy v rámci předurčení a pravidelného výcviku naší jednotky dochází k teoretickému a praktickému školení od příslušníků HZS Olomouckého kraje. Tento kurz proběhl o jednom z víkendů na Centrální hasičské stanici v Přerově. Velitel jednotky a velitelé družstva absolvovali pravidelný kurz pro udržení kvalifikace. Taktéž náš pilař prošel pravidelným kurzem obsluhy motorových pil. V příštím roce nás k tomu všemu ještě čeká kurz strojníků. Další čas jsme strávili v hasičárně při pravidelné údržbě techniky a drobnějších opravách budovy.

Tohle je takový základní výčet činností, kterými je třeba každoročně projít, abychom byli schopni zajistit výjezdu schopnost naší jednotky. V průběhu roku samozřejmě nikdy nevíme, kdy budeme povoláni k nějaké události. V letošním roce jsme vyjžděli zejména k technické pomoci, a to k popadaným stromům nebo k již tradičnímu odlovu nebezpečného hmyzu, čerpání vody a podobně. Nejnáročnější letošní zásah byl po srpnové větrné smršti, kdy jsme celou noc jezdili k popadaným stromům na komunikacích, uvolněné střešní krytině a dalším věcem. Zejména prořezání cesty přes Žebračku do Přerova, nám dalo řádně zabrat. Cesta byla zatarasená v celé délce a zrovna nebyla dostupná žádná jiná jednotka, která by nám mohla vyjet na pomoc. Tento výkon byl řádně oceněn i důstojníkem Operačního a informačního centra Olomouckého kraje, který nám poslal gratulaci přes radiostanici.

Zajímá vás, jak to dopadlo s naším zásahovým automobilem? Nakonec se nám

v září podařilo pořídit starší vozidlo Mercedes Atego ze zahraničí, konkrétně z Polska. Vozidlo je ve velmi dobrém stavu a dokonale vyhovuje našim potřebám. Přesná specifikace je Cisternová automobilová stříkačka, která má zásobu 2 500l vody a 250l pěnidla s možností hasit nízkým nebo vysokým tlakem vody. Po vyřízení veškerých formalit a právních náležitostí jsme začali s úpravou a přestavbou skříní pro uložení veškerého potřebného materiálu ke zdolávání mimořádných událostí. Také jsme museli provést menší úpravy v hasičárně, a to zejména napojení vozidla na zdroj energie a tlakového vzduchu. Postupně budeme ještě některé věci předělávat a doplňovat vybavení, abychom měli auto vybavené vším potřebným dle předpisů. V současné době probíhá výcvik strojníků v ovládání vozidla a kondiční jízdy. Ostatní členové se seznamují s obsluhou vozidla a rozložením materiálu ve vozidle. Naším cílem je umět ovládat vozidlo co nejlépe.



Závěrem bych rád poděkoval našim hasičům za práci, kterou odvádí ve svém volném čase bez ohledu na noční nebo denní dobu, jejich rodinám za toleranci a nemalé pochopení. Zároveň také zastupitelstvu obce a všem ostatním, kteří nás v této činnosti podporují.

Vám čtenářům za SDH Prosenice přeji krásné Vánoční svátky, příjemnou oslavu nového roku a setkání s námi hasiči jen za příjmných okolností.

Ing. Jan Kubiš, MBA, velitel SDH Prosenice

MUZEUM PROSENICE

Konec roku se pomalu blíží a my muzejníci rekapitulujeme v pořadí již devátou muzejní sezónu.

Po úspěšné výstavě loutek „Z pohádky do pohádky“ sokolského divadla Kašpárek z Přerova jsme 6. srpna slavnostně otevřeli výstavu další. Tentokrát to byla moderní výtvarná díla studentů Ateliéru design skla Univerzity Tomáše Bati (UTB) ze Zlína. Výstava s mottem „res naturalis“ odkazuje na věci (umělecká díla) související s přírodou a s naléhavou potřebou její ochrany v moderním světě. Mladí umělci se vyjadřují prostřednictvím originálních uměleckých děl vytvářených ze skla a dalších přírodních materiálů. Slavnostního zahájení výstavy se zúčastnili mladí umělci i se svými rodinami. Byla to jejich první vernisáž se vším, co k tomu patří. Výstava zaujala řadu osobností i širokou veřejnost zejména nekonvenčním přístupem mladých umělců a originalitou jejich uměleckých děl. V muzeu bude výstava ke zhlédnutí až do dubna 2024.

U příležitosti Šachového dne v Prosenicích, který se konal 2.9. 2023 v jednacím sále OÚ, bylo naše muzeum otevřeno, aby poskytlo účastníkům a jejich doprovodu příjemné zázemí. Organizátor Šachového dne, Tomáš Klimecký, pozval na tuto akci populární osobnost – Vladimíra Kořena, známého moderátora televiz-



Šachový den v muzeu

ního pořadu Zázraky přírody. Návštěvníci místní i ze širokého okolí s napětím poslouchali jeho besedu nazvanou „Přírodní zázraky“, kde se kromě vyprávění o zajímavých přírodních úkazech dověděli i něco o jeho vlastních zážitcích a zkušenostech jak z televize, tak z výchovy mladé generace k ochraně přírody. Jeho manželka je mezinárodní mistryní šachu (WIM) a po celou dobu besedy hrála tzv. simultánku na 24 šachovnicích s hráči z celé republiky.



Hudební odpoledne v muzeu

V neděli 17.9. 2023 proběhlo v muzeu již tradiční Hudební odpoledne, na kterém vystoupila skupina La Boujeau s vynikající zpěvačkou Ivou Kevešovou. Muzeum se zaplnilo do posledního místečka, návštěvníci si vychutnali nejen zpěv francouzských šansonů doplněný výkonem jazzové kapely s kapelníkem p. Petrem Stojanem, ale i doprovodné slovo výborného moderátora pana Vladimíra Dvořáka z Prosenic. Vedle rozhovorů s výtvarnicemi Zdeňkou Daňkovou a Markétou Drechslerovou, jejichž díla jsou v muzeu vystavena, nás pan Dvořák uvedl do historie hudby v Prosenicích. Teplé zářijové odpoledne se vydařilo, pod lípou na nádvoří hosté nacházeli příjemné posezení se skleničkou dobrého vína. Muzeum děkuje všem pořadatelům a účinkujícím, paní Janě Doležalové (Dvořákové) za spolupráci na organizaci a programu a obci Prosenice za financování účinkujících.

Koncem října, 29. a 30.10. 2023, jsme pořádali již tradičně Dušičkové dny otevřených dveří. Přílákaly do muzea rodiny s dětmi i rodáky z blízkého a dalekého okolí. Vedle prohlídek muzea bývá tato sobota a neděle plná osobních setkání

a vzpomínek. Celkem přišlo přes sto návštěvníků, prohlédli si muzeum a mohli posedět při čaji a svařeném vínu. Snažíme se jim vytvořit příjemné prostředí a během povídání s nimi si můžeme upřesňovat i historické události, které se v Prosenicích a okolí odehrály.

Naším cílem je také rozvíjet spolupráci se školami. Předáváme tak dětem a náctiletým povědomí o historii regionu, o odkazu jejich dědů a pradědů, o kořenech, ze kterých vzešli. Hledáme vhodný způsob, jak mladé návštěvníky zaujmout. Připravujeme pro školy „zážitkové prohlídky muzea“, děti například mlátí obilí cepy, pracují s fukarem, brusem, kujákem, mohou si zkusit nařezat kopřivy na velké řezačce, zvážít se na decimálce, při prohlídce selské jizby pracují s kuchyňskými pomůckami, na mlýncích melou ořechy, mák, strouhanku, mohou si zvážít různé potraviny na miskových vahách, nadrtit koření v hmoždíři, umlít kávu. Baví je nabírání mléka do konviček starými obchodními nálevkami. Při expozicích s truhlářským a kovářským nářadím přitloukají hřebíky, pracují s kleštěmi, vtají nebozozem nebo „kolovrátkem“, mohou si zkusit i řezání dřeva. Setkává se to s velkým zájmem. Muzeum navštěvují pravidelně i středoškoláci. Již tradičně si profesori Střední zemědělské školy Přerov domlouvají s p. Dokoupilem témata, na která se exkurze zaměřují a jsou vhodná pro daný ročník studentů. Letos přijelo na exkurzi 141 mladých zemědělců. Také nás navštívily tři třídy studentů přerovské Střední průmyslové školy. Do naší práce se zapojují i vysokoškolští studenti. Letos u nás vykonával povinnou šestitýdenní praxi student Opavské univerzity oboru historie a muzeologie.

Úzce spolupracujeme i s ostatními muzei v regionu. Navštěvujeme se, zapůjčujeme si exponáty a vyměňujeme si zkušenosti a kontakty. Např. letos jsme zapůjčili Muzeu Záhoří na Veselíčku vězeňskou blůzu z koncentračního tábora Flossenbürg potřebnou pro jejich výstavu „Zmizeli... aneb hrůzy války“, kterou pořádali ku příležitosti 80. výročí odvezení členů odbojové skupiny Lvíce (občanů Veselíčka) do koncentračních táborů.

V listopadu jsme se také zúčastnili Konference zaměřené na lidovou kulturu na Hané, jež se konala v Příkazech. Sešli jsme se tam s muzejníky a se širokou komunitou lidí zajímajících se o Hanou a vše s ní spojené. Navázali jsme další vztahy důležité pro rozvoj muzea.

O muzeu jsme se letos také mohli dočíst v Novém Přerovsku (článek k výstavě loutek sokolského divadla Kašpárek z Přerova) a zhlédnout reportáž televize Přerov o Šachovém dni s Vladimírem Kořenem.

Od ledna do poloviny listopadu 2023 muzeum navštívilo celkem 1 804 návštěvníků. Členové muzejní komise odpracovali 723 hodin na brigádách a během nedělní otevírací doby a při provázení skupin návštěvníků v jiné dny odpracovali 506 hodin. Celkem jsme tedy odpracovali 1229 hodin. Všechny peníze za vstup-

né a za občerstvení odvádíme obecnímu úřadu. V tomto roce jsme na vstupném vybrali 23 530 Kč. Samozřejmě obec každým rokem do nemovitosti muzea investuje. Letos se realizovaly prosklené zasouvací dveře od řízkového dolu z důvodu velkého průvanu při provozu muzea.

Rada uložila vedoucímu muzea „brát v potaz, že zázemí muzea není uzpůsobeno pro celoroční provoz a při plánování akcí, výstav a expozic bude vždy brán zřetel na roční období v souvislosti s výdaji za energie“ (viz usnesení č. 6/RO-2023-10). Muzejní komise usnesení rady projednala a odsouhlasila, že nebude pořádat plánovanou vánoční výstavu s ukázkami vánočních zvyků.

Muzeum v průběhu zimního období bude tedy dočasně uzavřeno, prohlídky ale budou možné po telefonické domluvě, na telefonu 581 226 034 nebo 737 205 449.

Muzejníci děkují každému, kdo jakkoli přispěl k činnosti či prospěchu muzea - obecnímu úřadu, aktivním členům muzejní komise: H. Lutonské, J. Lajtochové, M. Heryánové, E. Kopencové, L. Lukášové, M. Zapletálkové, E. Mertové, G. Číhalové, F. Vaňkovi, M. Pospíšilíkovi, J. Sehnalovi, Z. Dokoupilové, O. Dokoupilovi, a všem, kdo přispěli nějakým exponátem do našich sbírek.

Přejeme všem čtenářům radostné Vánoce a šťastný nový rok.

Ing. Otakar Dokoupil, CSc., vedoucí muzea



Žáci v muzeu

KNIHOVNA JE TU PRO VŠECHNY

V průběhu uplynulého roku jsme se akcemi v knihovně zaměřili především na dětské čtenáře. Těch bylo u nás, proti průměru v okolních obcích, velmi málo. Uvědomujeme si však, že knihovna je tu pro všechny. Proto plánujeme další rozšíření našich aktivit. Práce knihovníka prostě není jen evidence a půjčování knih.



V říjnu jsme v Knihohrátkách za nádherného počasí vyráběli na nádvoří lampiony

Úspěšný projekt knihovny - KNIHOHRÁTKY

Knihohrátky (původně dílničky) probíhají v knihovně pravidelně každý měsíc již od prosince loňského roku. V září jsme vyráběli zvonkohry, v říjnu lampiony, které děti poté využily na lampionový průvod. V listopadu jsme knihohrátky propojili s adventními trhy v sále obecního úřadu. Tematická výroba vonných svíček a lodiček z ořechových skořápek postupně přilákala téměř všechny děti k našemu tvořivému koutku.

Tvoření rodičů s dětmi se setkává s pozitivním ohlasem, díky němuž jsme získali spoustu nových čtenářů. Návštěvnost v knihovně se oproti loňskému roku téměř

zdvojnásobila.

Naše další plány

Do budoucna se však nechceme zaměřovat pouze na dětské čtenáře. Plánujeme pořádat různé workshopy, besedy a tvoření pro dospělé. Rádi přivítáme vaše nápady a tipy na možné akce v knihovně, které by vás zajímaly nebo jste se do jejich pořádání rádi zapojili. Naší vizí je vytvořit z knihovny nejen místo pro půjčování knih, ale centrum pro setkávání místní komunity.



V září se nám podařilo přizemnit oddělení pro dospělé svépomocí vymalovat. V plánu máme ještě doplnit police, regály a výzdobu. Prostory knihovny budeme postupně zútulňovat. V plánu máme i další malování, na jaře dostane nový čistý kabátek vstupní chodba. Naším čtenářům bychom rádi poskytli co nejpříjemnější prostředí. Dalším plánem na příští rok je výroba a instalace knihobudky ... Ale to tom až příště.

Obracíme se na vás s prosbou

Dětských čtenářů nám v letošním roce přibýlo, proto bychom rádi rozšířili fond knih v dětském oddělení. Prosíme, pokud máte doma nepotřebné dětské knihy v dobrém stavu, vydané nejpozději do roku 2010, věnujte je do naší knihovny. Zařadíme je do našeho stálého fondu a budou nabízeny k výpůjčce dětem. Plánujeme také zařídit oddělení povinné literatury a chceme nabízet i deskové hry. Prosba je tedy stejná. Děkujeme!

Knihovna má webové stránky i veřejnou skupinu na facebooku

Knihovna je otevřena pravidelně každé pondělí od 16:30 do 19:30 a středu od 16:30 do 19:00 hodin. Knihy si můžete vybírat a objednávat on-line prostřednictvím našeho nového webu <https://knihovnaprosenice.webnode.cz> Budeme rádi, když se s ostatními podělíte o své čtenářské zážitky na naší facebookové strán-



Přízemní knihovny má novou výzdobu. Letecké snímky obce a kalendář PROMĚNY FANTAZIE 2024 nadace Archa Chantal.

ce Knihovna Prosenice, kde najdete i fotografie z našich akcí. V knihovně můžete využívat veřejný internet na který čtenářům rádi poskytneme přihlašovací údaje.

Krásné svátky vánoční prožité se svými blízkými, přáteli a dobrou knihou a šťastný vstup do nového roku 2024 přeje jménem Obecní knihovny Prosenice všem čtenářům zpravodaje

Kristýna Faltýnková a Barbora Cířová



OKÉNKO DO ŽIVOTA ŠKOLY

Čas pokročil a my všichni už se chystáme a těšíme na ty nejkrásnější svátky v roce - na Vánoce.

Ale než propukne to pravé sváteční naladění, ohlédněme se za uplynulým obdobím.

Školní rok jsme zahájili 4. září, kdy jsme slavnostně přivítali 17 nových prvňáčků. Tím se počet žáků základní školy zastavil na čísle 55.

Hned dalším školním dnem se rozjela činnost školy naplno. Mimo učení ve třídách si děti užily různé vzdělávací akce, projekty ve škole i mimo školu. Díky účasti v projektu Šablony JAK byly vybrané akce pro děti zdarma.



Po stopách mamutů

Teplý začátek školního roku vylákal děti ZŠ na výlet do Předmostí, kde tříhodinovou procházkou plnou různých překážek a zajímavých zastavení došly po mamutí stezce až k mamutíku Tomovi.



Návštěva muzea

Tradiční návštěva muzea v Prosenicích, tématem výstavy byla řemesla. Děti za odborného výkladu paní Dokoupilové dostaly příležitost si prakticky vyzkoušet, co obnášela různá řemesla spojená s dřívější dobou.



72 hodin

Již několikátým rokem pobýly děti v rámci projektu na čerstvém vzduchu a zapojily se do úklidu blízkého okolí školy. Po práci obdržely od pořadatelů projektu jako vždy drobnou odměnu.





Halloweenský den

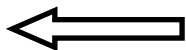
Ačkoliv není Halloween český svátek, žáci 4. a 5. ročníku připomněli ostatním spolužákům i jiné zvyklosti. V každé třídě svými kostýmy postrašili i paní učitelky, a ozvláštnili tak všem běžný školní den.

Ocenění v soutěži Moravské zemědělské a.s.

Děti ZŠ a MŠ Prosenice se v červnu zapojily do výtvarné soutěže s Moravskou zemědělskou a.s. Na podzim byli oznámeni výherci - čtyři žáci naší školy - Vojtěch Vavřík, Evelína Bijová, Robin Švedík a Natálie Hronová (letos už v 6. ročníku na jiné škole). Všichni vítězové byli překvapeni hodnotnou cenou - tabletem.

Podzimní tvoření

Děti 3. ročníku při tvoření různých výrobků z kaštanů. Celoročně se děti snaží ve výtvarné výchově a pracovních činnostech ke svým výtvorům využívat co nejvíce přírodniny a jednoduché materiály. Jejich výtvary pak tematicky zdobí prostory školy a školní družiny.





Výchovný koncert „Já a oni“

V Kulturním domě v Radslavicích jsme se 14. listopadu zúčastnili interaktivního výchovného koncertu Abraka Muzika, který hudební formou přiblížil dětem problematiku komunikace a digitálního světa.

A to je jen několik akcí, které jsme pro Vás vybrali. Hodně toho máme ještě před sebou. Na nejruznější akce a aktivity je měsíc prosinec opravdu velmi bohatý. Už 1. 12. mají žáci připravený projektový den mimo školu ve Svíčkárně v Olomouci, další projekty budou probíhat ve škole. Průběžně vyrábíme dárky na vánoční jarmark, nacvičujeme vystoupení na Vánoční besídku. A taky se učíme.

Všem přejeme krásné vánoční svátky a v novém roce 2024 hodně zdraví, štěstí a radosti.

Za všechny zaměstnance ZŠ a MŠ Prosenice Mgr. Jarmila Matulová, ředitelka

DĚTI ŠKOLNÍ DRUŽINY RÁDY INFORMUJÍ

Tak jako v řekách plyne voda, tak ubíhá čas.

I prázdniny utekly jako ta voda a školní rok je tu zas.

Letos bude plný barev, prostě celý celičkový BAREVNÝ ROK.

A my neleníme a prima se bavíme. Malujeme a kreslíme, modelujeme a tvoříme, vše ve znamení krás podzimu a jeho barev.

Dále také zpíváme a tancujeme, soutěžíme, pracujeme na PC, sportujeme...



Bubnování ve školní družině

Ke každodennímu pohybu si užíváme sokolovny a školního hřiště a nesmíme zapomenout ani na „sportovárničko“ přímo v herně, kde se pilně a rádi věnujeme stolnímu tenisu a stolnímu fotbálku.

Již tradičně se zúčastňujeme celorepublikových projektů. Zatím jsme zvládli 72 HODIN, letos byl mimo jiné věnován našim opylovačům, což napovídá, že byl věnován zejména včelám. A my jsme se také díky řadě doprovodných aktivit k tomuto projektu o včelkách dozvěděli mnoho zajímavého.

Dalším projektem byl PUNTÍKOVÝ DEN, tento dokonce s přesahem do zahraničí, věnovaný nemoci psoriáza – lupénka. Dlouho dopředu jsme „puntíkovali“ co se dalo. Projekt vyvrcholil 25. října, kdy jsme přišli oblečení jak jinak než v puntíkách. Čím více, tím lépe. Cílem celé této aktivity bylo poučení o tom, že tato nemoc není infekční, že jí může onemocnět opravdu každý a že je třeba naučit se chovat hezky ke všem, kteří se s touto nemocí potýkají.



Puntíkový den



Turnaj miniházené ve Velké Bystřici

Také jsme využili nabízené možnosti projektu TANČÍ CELÁ ŠKOLA a s chutí jsme se pustili, hlavně my holky, do nácviku sestavy. Tady je vše ztížené tím, že musíme do svého cvičení zařadit pořadateli určené taneční prvky a nesmíme překročit délku daného hudebního doprovodu. Takže nacvičit, vše nahrát a zaslat do určitého termínu a pak už jen čekat na výsledek naší snahy. Držte nám palce, ať se nám to podaří.

Dalšími příjemnými a zábavnými již „jen“ družinovými projekty byly DRAČÍ TÝDNY věnované, jak již název napovídá, drakům – létačům. Vše provázené řadou aktivit – malováním, vyráběním, pouštěním, pečením perníkových dráčků a jejich zdobením. Zajímavý byl i TÝDEN CELÝ BRAMBOROVÝ, opět plný kreseb, výrobků a také malým „vařením“. Připravili jsme si fantasticky dobré pečení brambory. Vznikla i výstavka zajímavých brambor, mezi přinesenými kusy se našla ta největší, a také jsme brambory zasadili. To abychom všichni viděli, jak tato rostlina roste a jak vypadá. Zdařilý byl i PROJEKT ENVIROMENTÁLNÍ VÝCHOVY spojený s výrobou škvorníků, svícíků, zdobením vařeček, mícháním bylinkových čajů. Nechyběla ani ekologická hra pro pobavení i poučení „HÁDÁTKA, AFRIKÁNI A MRKVE“. Příjemným projektem bylo skupinové BUBNOVÁNÍ na africké bubny Djembe. Děti se již také zúčastnily turnaje v miniházené ve Velké Bystřici s velmi dobrým výsledkem. Dva týmy obsadily krásné 1. a 3. místo.

Naše heslo: „Prima se tu mít a pokud možno se nenudit.“ je plnou měrou naplňováno.

Závěrem ještě dodáváme, že o řadě našich aktivit a činností se můžete dočíst i na stránkách ZŠ a MŠ Prosenice.

VESELÁ ŠKOLKA

Září bylo plné slunce, dětem pomáhalo rozkoukávat se. Hráli jsme si a skotačili, přátelské vztahy utužovali.



V říjnu jsme si na malíře hráli a také výborné sušenky upekli. Malíř listopad nám obarvil listí, krásně nám pod nohama šustí.

Ráda bych touto cestou poděkovala nejen dětem, ale i všem rodičům, kteří se jakkoliv podíleli na přípravách na adventní trhy, kde jsme měli možnost pod záštitou SRPŠ prodávat výrobky dětí. Za získané peníze můžeme



udělat našim nejmenším radost. Vydě-lalo se krásných 8 000 Kč. Tímto bych ráda poděkovala i za koupi našich výrobků. Děkujeme a všem přejeme pohodovou zimu plnou lásky a hlavně zdraví.

Za MŠ Markéta Mikulová

MLADÁ KOSMETICKÁ PORADKYNĚ Z PROSENIC BYLA OCENĚNA V PRAZE



Barbora Kořínková z Prosenic, se rozhodla měnit život žen k lepšímu. Jak to dělá? Ukazuje jim možnosti konkrétní a cílené péče o pleť nebo způsoby denního i večerního líčení. Každá žena chce být krásná a Bářinou snahou je pomoci toto přání splnit. Bára je třetím rokem nezávislou kosmetickou poradkyní. Nejraději se věnuje líčení na svatby, na plesy a na fotografování. Provádí také proměny.

V září tohoto roku se uskutčnila v Praze Výroční konference Mary Kay. Bára, díky své práci a výborným výsledkům, na ní byla oceněna na pódiu. „Nesmírně si tohoto ocenění vážím. Práce s ženami a s produkty této firmy mne nesmírně baví a naplňuje mi život. Není to jen o kosmetice a jejím prodeji. Je to hlavně o přátelství, o zážitcích a o vzájemné podpoře a důvěře. Smyslem toho všeho je, aby si ženy začaly samy sebe vážit, za-

čaly se mít rády a zvedly si sebevědomí.“

Gratulujeme a přejeme Báře další úspěchy. A pokud byste rády vyzkoušely její um na vlastní kůži, zve vás na „Hodinku krásy“. Objednat se můžete u Báry na telefonu 724 806 454.

Martina Kolísková

ZNÁTE POMÍSTNÍ JMÉNA POZEMKŮ V OKOLÍ?

Pomístní jména (anoikonyma) jsou zjednodušeně pojmenování pro nejrůznější neobydlená místa přírodního charakteru nebo vytvořená člověkem. Rozlišují se podle druhů objektu. Například vlastní jména vod, jeskyní, pohoří či údolí, cest nebo pozemků.

Pozemková jména (agronyma), dříve označována jako traťová, jsou vlastní jména jednotlivých pozemků a jejich seskupení. Může se jednat o pozemky obdělávané i neobdělávané. Pole, louky, pastviny, zahrady, lesy atd.

V Prosenicích je evidováno přes třicet pomístních jmen pozemků. Starousedlíci a myslivci budou jistě znát všechna nebo alespoň většinu pozemkových (traťových) jmen. Mladší spoluobčané a ti, kteří se do Prosenic přistěhovali, je naopak nejspíš znát nebudou. Nejsou již tak hojně používána jako v minulosti. Důvod je zřejmý.

Mezi známější a stále aktivně používaná pomístní jména pozemků určitě patří Hroušovi, Za hřbitovem, Louky za prádlem, Plště, Pastviska nebo V klči. Ale víte, kde hledat Haldu, Přední díly nebo Vrbí? Pomoci vám mohou katastrální mapy, kde jsou tato pomístní jména zapsána.



ZIMNÍ DĚTSKÉ HRY V 60. LETECH MINULÉHO STOLETÍ V OBCI

V současnosti velká část dětí vidí své hry jen jako komunikaci s mobily nebo tablety, hraní znají většinou jen ze svých počítačů ve virtuální realitě. Situace, kterou chci připomenout, je datována do doby 1965 a pozdější.



Tak třeba první krůčky na bruslích v zimě jsem zažil na zamrzlé zaplavené louce, která byla přímo za zahradou Mikulových na Chmelínku. I když se přímo o bruslích nedalo mluvit. Byla to taková želižka, která se připevňovala klíčkem na podrážku

ku běžných bot. My jsme je nazývali „kačenky“ nebo „šroubkáči“, protože se bruslař pomocí vyčnívajících šroubků odrážel od ledu. Později, když už jsme chodili do místní základní školy, bylo běžné, že jsme do školy nesli nejenom školní brašnu, ale i brusle a hokejky. Po vyučování jsme hned vyrazili přes pole na Lýsecký rybník a vraceli se až po setmění. Velká plocha rybníku s ostrůvkem uprostřed měla výhodu, že jsme měli vždy krásný nepoškozený led. Stačilo přemístit branky (boty) o kousek dál. Myslím, že v té době nebylo dítě, které by neumělo bruslit. Děvčata zkoušela kroužit osmičky a kluci hráli hokej. Teď ať rodiče raději pár řádků přeskočí. Při hře pořádně vyprahne, a tak nebylo nic jednoduššího (pití v PETkách neexistovalo), než si sednout na sánky a zadní částí bruslí vysekát do ledu malý otvor a žízeň uhasit přímo vodou z rybníku. O víkendech jsme na rybníku trávili celý den. Vzpomínám na pana Davidka, který vždy na rybníku kroužil v typických pumpkách a s bruslemi, které měly vpředu nahoru zatočenou špičku, a snažil se o estetické kreace. Jen ta cesta k rybníku přes zmrzlou oranicí nás dost vyčerpávala. Někdy se před domem udělalo domácí kluziště. Mantiňely z nahrnutého sněhu a polévání plochy vodou nám na čas vytvořilo malé kluziště. Auta tehdy v naší ulici prakticky nejezdila, tak to nikomu nevadilo.

Kluci z Malých Prosenic to měli horší, v místech současného rybníku bylo jen smrduté kaliště, nedostatečně zamrzlé, protože do něj vtékala teplá voda z cukrovaru. Jediná možnost byly usazovací nádrže u Strhance vedle cukrovaru. Ale to skrývalo velké nebezpečí, které si ochutnal jeden kluk, pod kterým se prolomil led a zabořil se do nevábně vonícího bahna. Což jeho mamka patřičně po návratu domů ocenila.

Také většina dětí uměla obstojně lyžovat a sánkovat. Oproti současné době, kdy mohou je omezeně bobovat na okrajích hřiště, my jsme měli více možností k prvním pokusům na lyžích. Ale nepředstavujte si vybavení jako dnes. Žádné kompozitní lyže s umělou skluznicí a hranami z kovu, přezkáce a helmy. Měli

jsme obyčejné dřevěné lyže (práškačky) s koženým vázáním, kde se pomocí kožených řemínků přivázaly normální zimní boty, a na hlavě maximálně čepice. Tehdy byl na boční straně fotbalového hřiště vysoký val, který v létě sloužil jako tribuna a v zimě jako svah pro zimní radovánky. Tam se naučila většina dětí základem lyžování. Někdy jsme si ze svahu uplácali i malý skokanský můstek a pokoušeli se o malé skoky. Snahu o ovládnutí lyží jsme zúročili například



Zprava: Stanislav Krejčí, Miroslav Gallas, Jiří Baitár. Autor snímku Oldřich Gallas

na závodech požárních hlídek na Potštátě, odkud pochází i fotografie. Bylo to 3. března 1973.

Další svah byl v místě současného ovocného sadu, který byl dost strmý. Možnosti skýtaly i zahrádky u hřbitova mezi zemědělskými bytovkami a hlavní cestou do Oseka. Tyto možnosti postupně mizely. Zahrádky na Plštích se zavezly, val u hřiště se rozhrnul na fotbalové hřiště, stejně jako strž u cesty k rybníku se po zarovnání smetím přehrnula zeminou svahu. Tím se přímo v obci prakticky znemožnilo lyžování. O velikosti valu u hřiště vypovídá i to, že někteří lyžaři po rozjezdu ze svahu, dojeli až do půlky hřiště.

OD ŠITÍ K UMĚLECKÉ TVORBĚ



Představovat Proseňákům paní Elišku Bukvovou je myslím zbytečné. „Naši“ talentovanou výtvarnici všichni známe stejně tak jako její tvorbu. Spousta z nás má nejedno její umělecké dílko doma. Musím se přiznat, že já jsem se do jejích panenek, masek a obrázků doslova zakoukala. Nedokážu přijít na návštěvu, abych si neodnesla více, než jsem měla původně v úmyslu.

O rozhovor do Zpravodaje jsem ji chtěla požádat už na jaře, ale nakonec mi přišlo vhodnější nechat toto „oživení“ místního plátku až na Vánoce, kdy mají lidé více času. Uvařit si čaj, pohodlně se uvelebit do křesla ke krbu a vzít čtení do ruky. No, a nakonec mě s tímto nápadem už v září předběhl měsíčník Moravský senior.

Paní Eliško, jsem teď v nelehké situaci. Spoluobčané, kteří článek v časopise četli, už o Vás vědí víc, než se nám do našeho Zpravodaje vejde. Mohu tedy

jen doufat, že ho nečetli všichni. Víím, že máte za sebou spoustu výstav, a tak není divu, že Vás oslovil i časopis...

Já to opravdu nečekala. Můj život je samé překvapení. O rozhovor mě požádala redaktorka tohoto časopisu už o prázdninách. Časopis má 26 500 výtisků.

Snad mi teď nedáte košem. Náš Zpravodaj má výtisků poněkud méně. (smích)

Článek v časopise je na čtyři stránky, a ještě máte fotografii na titulní straně! Opravdu gratuluji. Vaše tvorba je prostě originální a jedinečná. Byla jste takto

kreativní už v dětství?

Už od mala mě hodně bavilo kreslení. Měla jsem pomalované celé sešity a bločky. Vzpomínám, že už jako dítě na táboře jsem měla na nástěnce vystaveny nějaké kytky žluté barvy. A vždycky jsem něco vytvářela. Ve 14 letech jsem si upletla první svetr s copánkovým vzorem a byl celkem nositelný. Samozřejmě vyšívání, drhání, chemlon, to si určitě pamatují všechny ženy v mém věku. Zkoušela jsem všechno a ráda.

Tvoříte tedy celý život. Jak jste svoji kreativní duši skloubila s profesním životem?

Vyučila jsem se dámskou krejčovou a měla jsem to štěstí, že moje práce byla



Eliška Bukvová prodávala své výrobky na adventních trzích v Prosenicích.

i mým koníčkem. Šila jsem celý život. Malování je také celoživotní záležitost. Nemám výtvarné vzdělání, nikdy jsem nechodila na žádné kurzy. Vždycky mi stačila nějaká malá předloha nebo jen nápad a metodou pokus omyl jsem se dopracovala k výsledku po svém. Jako mladá jsem zkoušela malbu olejem jen po poradě se sousedem panem Zábranským, který byl také samouk. Co k tomu potřebuji, čím se barva ředí, konečná úprava a také plátno. Pouštím se ráda do složitých věcí a překvapím sama sebe, že to jde.

Nyní v penzi se svému koníčku, umělecké tvorbě, věnujete mnohem intenzivněji.

Jako zaměstnaná matka od dětí jsem neměla čas na záliby. Pěkně jsem to rozjela až s odchodem do důchodu. V televizi jsem zahlédla paní Hanu Horákovou,

jak předvádí tvorbu sošek, po mém panenek, z powertextu. A protože složité věci mě lákají, zkusila jsem je a hodně mě to popadlo. Paní Horáková mě v Prosenicích i navštívila a je to moje fanyinka. Panenky dělám už 11 let a baví mě to víc a víc. Spotřebovávám staré dečky, plátna, krajky. Prostě starým věcem dávám nový život.

Panenek přibývalo a přišly výstavy. Pamatujete se na tu první?

Oslovila mě bývalá starostka z Grymova a umožnila mi první výstavu v jejich obecní stodole. Postupně přišly i pozvánky od ostatních sousedních obcí.

Na výstavách a ve vašem domácím ateliéru ale nejsou k vidění jen panenky.



Výstava vánočního stromu v Městské galerii Přerov

Jako důchodce mám více času, rozjela jsem malbu a zkouším různé techniky. Malování špachtlí, techniku pouring, kdy se barva vlije na plátno, hýbe se rámem, barva se roztéká a vytváří různé vzory a obrazy. Upatlané, ale zábavné a napínavé, co se z toho vyklube. Protože patlám pořád, přibývá výtvorů i výstav.

Kde všude jste už vystavovala? A vystavujete někde i pravidelně?

Někteří mě oslovují již řadu let. Jako třeba Zahrádkáři Kojetín. K doplnění zahradních výstav si vždy berou, co momentálně dělám – sošky, masky i obrazy. Také Muzeum Tršice mi vystavovalo obrazy několikrát a spolupráce se nám daří

delší dobu. Od loňského roku už po několikáté vystavuji své výtvary v Galerii M+M v Hranicích...Ale moje úplně největší dílo, co do rozměrů, byl vánoční strom s vyřezávanými figurkami.

Jak takové velké dílo vzniklo?

Zahlédla jsem v televizi ve zprávách reportáž, někde na náměstí instalovali strom s betlémem. Tak to pro mě byla velká výzva. Moc se mi to líbilo. Problém byl sehnat strom. S panem Ježíkem jsme hledali na jeho zahradě v Dluhonicích, ale našli jsme jen jabloň. Uřízli jsme ji a dopravili do Prosenic. Kamarád Kája mi pomáhal s podstavcem a osvětlením. Pak už jen lípové dřevo, nářadí od Pepy Rybky a konzultace k vyřezávání s panem Frélichem. No a pak vyřezat figurky a instalovat strom v našem muzeu na vánoční výstavu.



Betlém od Elišky Bukvové

Na váš vánoční strom v muzeu si pamatuji dobře. Kde ho máte nyní? Doufám, že neskončil někde ve sklepě?

Na další Vánoce si ho vyžádala na výstavu Městská galerie Přerov. Mých pět minut slávy. Náhdera.

Myslím, že to není jen pár minut slávy, ale koníček a naplněné dny tvořením. Tvořením, které má úspěch a lidem se líbí. To přeci musí těšit.

Vypadá to, že se chlubím, ale já pořád něco patlám a strašně moc mě to baví. A když se to líbí, tak je to radost dvojnásobná.

Přesně jak říkáte. Dvojnásobná. Jedna vaše a jedna toho, kdo si vaše nádherné umělecké dílo přinese domů.

Děkuji Vám, paní Eliško, za rozhovor.

Všichni, kdo chtějí o tvorbě paní Elišky Bukvové vědět více, mohou se začíst do mnohem obsáhlejšího rozhovoru v časopise Moravský senior. S radostí oznamuji, že je pro registrované čtenáře k dispozici v naší obecní knihovně.

Martina Kolísková

HISTORIE DECHOVÉ HUDBY V PROSENICÍCH



Zakladatelem hudby v Prosenicích byl Jan Dukát (*20.10. 1800 – †3.10. 1867), který vykonával funkci rektora na škole v Prosenicích v období 7.9. 1837 – 1847. Škola byla v té době ještě v č. 41 ve Velkých Prosenicích. Byl nejen dobrý učitel, ale i věhlasný hudebník, tvůrce četných skladeb, především duchovních, a zavedl do kostela zde dosud neznámou „figurální“ (nástrojovou) hudbu. Kapelu vytvořil tak, že schopné občany naučil hrát na hudební nástroje. Partesy (notové záznamy) vyráběl vlastnoručně. Červeným inkoustem nakreslil na papír linky notové osnovy a černým inkoustem napsal noty. Archiv těchto not získal „Staříček“ František Zamazal z Malých Prosenic.

Když byl Jan Dukát v roce 1847 přeložen do Brumova, stal se rektorem na zdejší škole František Beníšek. Pokračoval ve vedení kapely, tak jak byla zavedena. Tvořil také hudbu pro kostel. V roce

1859 se začalo vyučovat v nové školní budově vedle fary. V Prosenicích působil od 20.1. 1848 až do své smrti 17.12. 1868.

Jeho syn Eduard Beníšek st. (*13.3. 1829 v Radslavicích ve staré škole č. 85, kde otec učil - †13.6. 1893). Po studiích v Novém Jičíně a v Olomouci (zde současně navštěvoval chorální a zpěvnou školu) začal vyučovat ve Slušovicích. V roce 1848 jako mladý čekatel učitelský se zúčastnil s prosenskými hudebníky v hanáckých krojích na koních jízdy jako banderium do Olomouce, kde po tři dny vyhrávali na slavnostech císaři Ferdinandovi zvanému „Dobrotivý“. Na škole ve Velkých Prosenicích začal vyučovat jako podučitel od 9.10. 1853 a po smrti svého otce zde působil jako rektor v období od 18.2. 1869 do 11.6. 1893. Do školy v Prosenicích tehdy chodilo ze 4 přiškolených obcí přes 200 žáků, a přitom existovaly jen dvě třídy. Na konci školních roků se konaly „výlety“ školních dětí (hrály se hry, předváděl se tělocvik a zpívalo se). Na škole zavedl vyučování ženských ručních prací. Vyučoval žáky v ovocnářském štěpařství a polním hospodářství. Na školní zahradě se věnoval včelařství a pěstoval bource morušového. Ve Velkých Prosenicích na Chmelínku „U prádla“ vysázel švestkový sad a v okolí Prosenic vysázel moruše. Byl to velmi vzdělaný člověk, založil žákovskou i obecní knihovnu. Pořádal žákovská divadelní představení, pěvecko-recitační zábavy, vzdělávací večírky. V Buku založil čtenářsko-pěvecký spolek Podhajan. Byl důležitou hudební osobností. Uměl hrát na piano, varhany, hous-

le, čelo, troubit na trubku křídlovku a na lesní roh. Ze svých žáků si vycvičil asi osmnáctičlennou kapelu, která hrála na veřejnosti v širokém okolí, doprovázeli i poutníky na sv. Hostýn a sv. Kopeček. Skládal též hudbu, hlavně pochodovou na motivy národních písní. Věnoval se i kostelní hudbě. Velké uznání se hudbě dostalo, když hrála 4.7. 1869 na Táboru lidu v Hranicích a v roce 1885 na velké slavnosti vysloužilců v Prosenicích. V muzicírování E. Beníškovi věrně pomáhali učitelští pomocníci František Axman (1869 – 1872), František Rund (1874 – 1876, pozdější kapelník proslulé Rundovy hudby), Josef Šromota (1876 – 1878), Jan Majkus (1882 – 1886), Metod Malachta (1886 – 1890), František Křížek (1890 – 1894). V roce 1856 ve věku 27 let si vzal za manželku Amalii Charamzovou z Buku, dceru tamějšího hostinského. Z tohoto manželství vzešlo 11 dětí. Bohužel většina ještě nedospělých dětí zemřela, 3 děti dokonce během deseti dnů.

Dospělí potomci:

- syn Hilarius Beníšek (*1863 – †19.9. 1919) byl kapelníkem v Praze, později kapelníkem divadla v Lublani a poté kapelníkem divadla v Bělehradě. Když přijel občas domů, psal pro místní hudebníky noty z velkých orchestrů, například Dvořákovy Slovanské tance, výběr z Prodané nevěsty a podobně.



Kapelník František Zamazal s kapelou při slavnosti Boží tělo v roce 1945

- dcera Marie Beníšková vyučovala na škole v Prosenicích jako industriální učitelka (ženské ruční práce) v době od 1.1. 1891 do 1.10. 1910. V roce 1913 je uvedena jako majitelka novostavby domu v Malých Prosenicích č. 57 (dnes 175).

- dcera Božena se provdala do Přerova jako Běňová.

- syn Eduard Rainer Beníšek ml. (*16.6. 1875 – † 20.2. 1963) se stal ředitelem měšťanské školy v Přerově. Žil bohatý hudební život, stal se členem pěveckého spolku Přerub v Přerově. Prosenskou hudbu také občas cvičil a připravoval.

Dalším kapelníkem byl Ignác Sedláček, obchodník ve Velkých Prosenicích v č. 8. Vedl takzvanou spolkovou hudbu v letech 1879 – 1897. Tato hudba hrála především při akcích místního spolku vojenských vysloužilců, také v Přerově a v Lipníku a na zábavách v širokém okolí. V té době tedy v Prosenicích působily současně hudby dvě. Když skončil kapelník Eduard Beníšek st., tak převzal i jeho kapelu. Hudbě se věnovali i Sedláčkovi potomci. Syn Antonín Sedláček (*1880 – †1958), který hrál na malý buben, a druhý syn František Sedláček, který hrál na velký buben. Dále vnuk - učitel Antonín Sedláček hrál na housle v Záhorském souboru písní a tanců Veselíčko a pravnucek Jiří Sedláček se stal vedoucím souboru Old Time Jazz Band Loučná nad Desnou. Další vnuk Miroslav



Dechová hudba s kapelníkem Františkem Králem v roce 1957

Sedláček hrál na trubku.

Po Ignáci Sedláčkovi převzal vedení hudby František Zamazal (*28.12. 1871 - †11.5. 1952). Ten byl po několik volebních období starostou obce Malé Prosenice. Pro prosenskou hudbu byl přímo zapálený a veškerý vliv ze svého postavení využil v její prospěch. Měl hudbu rád, rád měl kolem sebe muzikanty a s chutí organizoval různé hudební produkce. Hudba hrála na výletech, pohřbech a církevních slavnostech. Také se snažil, aby prosenská hudba nějak vynikla, a to jak volbou skladeb, tak i jejich provedením. Měl bohatý notový archiv, vlastnil hudební nástroje a muzikantům je půjčoval. Při organizování akcí byl nucen i ve vyšším věku sednout na kolo a objet Prosenice a okolní vesnice a domluvit akci s muzikanty.

Když v roce 1952 František Zamazal zemřel, kapelníkem se stal František Král (*26.3. 1907 - †22.6. 1986). Hudba tehdy měla 24 členů. Hrála pod „Osvětovou besedou“ a později pod „Společným kulturním klubem“. Hrávala při nejrozličnějších společenských příležitostech. Velkým přítelem prosenské hudby byl hudební skladatel Antonín Žváček z Olomouce. Hudba hrála asi 30 jeho skladeb. Před „přehrávkami“ hudbu secvičil a vypiloval. František Král měl výhodu, neboť byl hostinský a měl velké auto – Volhu, se kterým objel bydliště muzikantů, a domluvil s nimi vystoupení.

V roce 1986 František Král zemřel a hudbu převzal Alois Kolář (*27.10. 1942 - †15.4. 2000). To už však byla „jiná doba“, hudba hrála především na pohřbech a muzikantů ubývalo. Když kapelník onemocněl, kapela v roce 1990 ukončila svou činnost.

Stopadesát let nepřetržitě trvala proslulá prosenská hudba, v níž hrálo i několik pokolení po sobě, například muzikanti Jančovi. Řada osobností se věnovala i hudební výchově mládeže. Někteří hudebníci hráli také v jiných kapelách, například v souboru KOSI, ale to je již další „slavná“ historie prosenské hudby.



Ing. Milan Pospíšilík

Dechová hudba s kapelníkem Aloisem Kolářem 15.5. 1987

NEŠVAR, KTERÝ UŽ NELZE PŘEHLÍŽET



Psal o něm už v minulém zpravodaji. Problém, se kterým se setkaly snad už všechny maminky s kočárky, senioři s chodítky a vlastně všichni chodci. **PARKOVÁNÍ NA CHODNÍKU**

Možná tito „hříšníci“ zrovna minulý zpravodaj nečetli nebo se domnívají, že se jich TO netýká. Nevím. Rozhodně však problém musíme řešit. **Chodníky nejsou parkoviště, jsou tu pro chodce.**

Zastavení chvilku na chodníku u domu na vyložení nákupu nebo přistoupení spolujezdce bude jistě každý tolerovat, ale bránit v průchodu několik hodin už dobré není. **Buďte, prosím, ohleduplní ke svým spoluobčanům a parkujte svá vozidla správně.**

Pokud se situace do konce roku nezlepší, budeme nuceni majitele vozů zaparkovaných na chodníku upozorňovat „lístečkem“ za stěračem. Stížností přibývá. Věřím, že toto konkrétní upozornění pomůže. Řešení problému přes policii by nebylo jistě nikomu příjemné.

Martina Kolísková

NA POPLATCÍCH OBECNÍ KASA NEBOHATNE, SOTVA POKRÝVAJÍ SKUTEČNÉ NÁKLADY

Nenašli bychom asi nikoho, kdo si nevšiml zdražování. Ceny letí strmě vzhůru. U potravin je zdražování snad nejmarkantnější, ale nezadá si ani jiné zboží. Zdražují se také služby a energie. Poplatky za služby musí zdražit i obec. Bohužel se tomu nedá vyhnout.

Stočné je poplatek za odvádění odpadních vod. Platí se rok zpětně podle spotřeby pitné vody nebo podle směrných čísel. Ta se k výpočtu používají u domácností, které mimo pitné vody využívají i vlastní studnu. Pouze ten, kdo není na kanalizační řád obce připojen, nemusí stočné platit. Náklady za likvidaci odpadních vod z bezodtokové jímky však vyjdou mnohem draž. Kdo má možnost se připojit, jistě ji využívá.

Výše stočného musí reflektovat havarijný stav kanalizačního řádu i plánovanou modernizaci a intenzifikaci čističky odpadních vod.

Stav letitého řadu už není ideální, mnohde je kritický a dosluhuje. Kamerové kontroly kanalizace neukazují nic pozitivního. Kritické úseky kanalizace necháváme čistit, opravovat a mnohde se budují v novotě. Ceny za tyto práce jsou a budou v milionech. Blíží se potřeba modernizace čističky odpadních vod, která bude stát desítky milionů. Od roku 2019 spoříme na speciální fond na obnovu kanalizace. Naspořit musíme hodně...

Kolik za stočné zaplatíme?

Za rok 2024, tedy v roce 2025, zaplatíme za m³ odpadní vody 27 Kč bez DPH.

Průměrná cena v roce 2023 (počítaná z 219 měst v ČR) je 54, 32 Kč. (zdroj skrblik.cz)

S výší **poplatku za odkládání komunálního odpadu** to není jiné. Zvyšuje se nejen v Prosenicích. Výpočet poplatku vždy vychází z nákladů za předchozí rok. Upravuje se na základě ceny za likvidaci, manipulaci... Skládkovné se například v příštím roce zvýší na 1200 Kč za tunu. Pro srovnání v roce 2021 činilo 800 Kč/t. Svoz komunálního odpadu se v roce 2024 přerazuje z 15% DPH do základní sazby 21%.

Zvýšení nákladů musí být zohledněno ve výši poplatku.

Oproti jiným obcím se i v roce 2024 budeme držet na nízkých číslech.

Jak je možné, že v Prosenicích máme poplatek oproti většině obcí nižší? Není to tím, že bychom dopláceli za odpad z obecního rozpočtu statisíce. Odpadové hospodářství bylo doposud vyrovnané.

Důvody nižších poplatků jsou dva. Tím prvním je, že **máme zavedený místní poplatek za odkládání komunálního odpadu z nemovité věci, kdy základem poplatku je objednaná kapacita soustředovacích nádob** (popelnic). Je to pro úřad mnohem složitější na administraci, ale pro občany mnohem levnější než systém poplatků tzv. „na hlavu“. Druhým, ještě podstatnějším důvodem však je, že **velká většina obyvatel Prosenic odpad skvěle třídí**.

Děkujeme! Udržet poplatky co nejnižší můžeme jen tím, že budeme odpad důsledně třídit, budeme kompostovat na vlastní zahradě a nakupovat s rozmyslem. Nejlépe všichni.

Kolik v roce 2024 zaplatíme za odpady?

Za litr odpadu zaplatíme o 0,15 Kč více oproti roku 2023, a to 0,75 Kč. Jedna osoba tedy měsíčně zaplatí za svoz 60 l odpadu 45,- Kč. Tj. 540,- Kč/rok.

Tabulku ročních poplatků za komunální odpad dle objednané kapacity soustředovacích prostředků (popelnic) a tabulku svozů odpadu na rok 2024 najdete na straně 54.

Martina Kolísková

Objem sběrné nádoby v litrech	Druh svozu		
	2x za měsíc (14D)	1x za měsíc (1M)	Kombinovaný (K)
Pytel 60	1 080,- Kč	540,- Kč	810,- Kč
Nádoba 120	2 160,- Kč	1 080,- Kč	1 620,- Kč
Nádoba 240	4 320,- Kč	2 160,00 Kč	3 240,- Kč
Nádoba 1100	19 800,- Kč	9 900,- Kč	14 850,- Kč

Tabulka – Poplatek za komunální odpad v Kč za ROK dle objednané kapacity soustředovacích prostředků (objemu sběrné nádoby) a četnosti svozu na poplatníka

ROZPIS SVOZU KOMUNÁLNÍHO ODPADU V OBCI PROSENIČE 1. ROK 2024							
lichý týden				lichý týden			
1-6/2024	Svoz komunálního odpadu			7-12/2024	Svoz komunálního odpadu		
	1 x 14 dní	1 x měsíc	kombinovaný		1 x 14 dní	1 x měsíc	kombinovaný
4. ledna				4. července			
18. ledna				18. července			
1. února				1. srpna			
15. února				15. srpna			
29. února				29. srpna			
14. března				12. září			
28. března				26. září			
11. dubna				10. října			
25. dubna				24. října			
9. května				7. listopadu			
23. května				21. listopadu			
6. června				5. prosince			
20. června				19. prosince			
				2. ledna 2025			

! DŮLEŽITÉ ÚPOZORNĚNÍ !

Prosíme všechny, u kterých nastala jakákoliv změna mající vliv na výši poplatků za psa, svoz komunálního odpadu nebo výpočet stočného (jiný počet členů v domácnosti, používání studny, nové připojení na kanalizační řad, změna majitele nemovitosti ...), aby tuto skutečnost nahlásili nejpozději do 31. ledna 2024 na obecní úřad. (Pro hlášení změn svozu komunálního odpadu bude opět připraven on-line formulář na facebookové stránce Starosta Prosenice a webu obce.)

SPOLEČENSKÁ KRONIKA

Životní jubilea:

srpen	85 let	Ladislav Snášel
září	85 let	Ludmila Doupalová
	91 let	Miroslav Mikula
	70 let	Danuše Dlouhá
říjen	85 let	Ludmila Juřenová
	80 let	Pavla Zedková
listopad	70 let	Miluše Dupáková
prosinec	94 let	Ladislav Davídek



Sňatek uzavřeli:

Ondřej Mader a Kateřina Zvonková

Narozené děti:

červenec Václav Slezák



BLAHOPŘEJEME!

Úmrtí:

červenec	Maxmilián Edlinger	82
září	Cyril Rybka	73
říjen	Jan Roh	67
listopad	Ivan Ročkár	61
prosinec	Eva Čecháková	73
	Marie Božková	80



VZPOMÍNÁME!



V neděli 3. prosince jsme v sále obecního úřadu přivítali nové občánky do svazku obce. V roce 2023 se narodilo osm dětí. Tři dívky a pět chlapců.

Slavnostní obřad zahájily děti z Hanáckého Prosénku krásným pásmem písniček. Po projevu pana starosty dostali rodiče pro miminko malý dárek a poté se vyfotili u stromečku.

Přejeme všem pevné zdraví a při výchově spoustu lásky, pochopení a vzájemné tolerance.

Vám všem, milí čtenáři, přeje-
me krásné Vánoce a v novém
roce 2024 jen to nejlepší.



Název: Zpravodaj obce Prosenice (periodický tisk územně-samosprávného celku).

Četnost vydávání: 3 x ročně. **Ročník:** XXIX. **Číslo:** 3/2023.

Vydavatel: Obec Prosenice, Na Návsí 10, 751 21 Prosenice, IČO: 00301809.

Místo vydávání: Obecní úřad Prosenice, Na Návsí 10, 751 21 Prosenice. **Den vydání:** 15. 12. 2023

Evid. číslo: MK ČR 12614. Dodávané číslo je zdarma.

Redakční rada: Bc. Luboš Zatloukal, DiS., Martina Kolísková, Božena Szurmanová